

JURNALUL PARTICIPANTULUI: MENTOR SAU PRIETEN?

*Dr. Mariana HARJEVSCHI,
director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*

Elaborat drept un instrument de comunicare și interacțiune în cadrul programului *Provocarea verii, Jurnalul participantului* a devenit, pe parcursul implementării programului, o adevărată busolă atât pentru bibliotecari, cât și pentru utilizatorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Inspirați din ofertele de carte *Jurnalul Annei Frank* (A. Frank), *Jurnalul unui geniu* (S. Dali), *Jurnalul de la Păltiniș* (G. Liiceanu), *File din jurnalul de bord al unui marinar cardiac* (V. Răileanu) care, în mare măsură, reprezintă o formă de confesiune a scriitorilor, poeților, o modalitate specifică de a monologa cu cititorii, am decis să oferim o modalitate cu totul specială de comunicare cu utilizatorii, și anume *Jurnalul participantului* în programul *Provocarea verii. Jurnalul participantului* a reușit să formeze și să ghideze rapid prin diferite metode de învățare (exerciții, teste, aplicații etc.) și de înțelegere, observare, cunoaștere, exprimare, interacțiune cu semenii, cu mediul înconjurător sau cu tehnologiile avansate.

Gama de oferte educative a urmat genericul acestui program de vară – *Citește. Descoperă. Creează*, furnizând, totodată, detalii cu privire la modul de implicare a utilizatorilor în activitățile programului. Fiecare compartiment al *Jurnalului* a clarificat și a incitat prin provocări zilnice la *lectură, cunoaștere și creativitate*. Astfel, pe parcursul lunilor de vară (iunie-august), bibliotecarii au trecut cu încredere prin agenda programului, sporind gradul de eficiență celor 4289 de activități livrate de rețeaua de biblioteci și de 125 de bibliotecari implicați în program.

Regulile care s-au desprins din acest *Jurnal* au corespuns unor imperative te-

oretice și, în același timp, practice, care cu ajutorul cunoștințelor, perspicacității, competențelor bibliotecarilor au reușit să îi orienteze pe micii utilizatori pentru mai bună însușire a programului. Conceput ca un dialog cu utilizatorul, *Jurnalul* a tratat metodic toate etapele pe care acesta trebuie să le urmeze în acest program de vară. Agenda fiecărei filiale, elaborată din 2 în 2 săptămâni, a fost variată și pliată pe interesele participanților programului, invitându-i să citească, să se joace, să concureze, să deseneze, să asculte muzică, să descopere lumea și, desigur, să se distreze. Acest *Jurnal* a proiectat multe din activitățile planificate, urmând stilul provocărilor, o metodă frecvent aplicată în mediul online: *Fă și câștigă, Ascultă și obține* etc.

Componenta *Citește a Jurnalului* a vizat mai multe tematici pe care bibliotecarii au reușit să le propună utilizatorilor prin diferite activități de incitare la lectură: rolul prieteniei, valorile familiei, teme specifice domeniului STEAM. Fiind atrași, aidoma unui magnet, în mod distractiv, amuzant și competitiv, cititorii au fost invitați să citească fie o carte ecranizată, fie una recent editată, fie una cu un volum de mai puțin de 100 de pagini, fie editată în anul nașterii etc. Prin aceste provocări, lectura a devenit și un mecanism psihologic similar lecturilor de jurnale literare. Așa cum jurnalul, ca specie, include personaje sau evenimente rechemate în amintire și lăsate să vorbească, să se autoprezinte unui cititor-martor al interpretărilor, și acest *Jurnal* al Provocării verii a îndemnat utilizatorii să noteze impresii, să producă filme, să elaboreze povești digitale sau tutoriale, să exploreze etc.

Componenta *Descoperă* a declanșat actul explorării prin *învățare*: în mod special, prin intermediul aplicațiilor de pe tabletă, telefon smart sau al programelor de calculator. La fel, prin *experimentare* ca punct de plecare în demersul de învățare, utilizatorii au fost invitați să creeze ierbare din propria curte sau parcul din vecinătate, să elaboreze insectare după plimbări în aer liber, să prezinte experimente STEAM cu substanțe sau cu unelte din bucătărie etc. Toate aceste realizări simple și distractive au fost valoroase și memorabile pentru participanții programului *Provocarea verii*, lăsând, pe lângă efectul de învățare și cel de interacțiune, și bucuria de a inventa, de a fotografia, a dansa etc. Un aspect aparte au fost provocările de a explora Chișinăul, suscitând participanții să apeleze la actul de cercetare, și anume: la

notarea impresiilor într-un jurnal de călătorie, hoinărind pe străzi, pentru a descoperi ce se află acolo (instituții, plăci comemorative, transport public, monumente, intersecții), la valorificarea istoriei locale legate de semnificația denumirii străzilor din sector sau din cartier. *Jurnalul participantului* a devenit o aventură de neuitat în universul bibliotecii și al orașului, dar și în cel al cunoașterii.

Componenta *Crează* a intrigat utilizatorul într-un mod antrenant, amuzant. Paleta de ateliere organizate de bibliotecii a fost diversă: de la activități în cadrul atelierelor precum cele de scriere creativă (poezie, reportaj etc.) la activități de instruire precum cele în IT (elaborarea unei felicitări digitale, crearea unui vlog, elaborarea unui avatar sau ecuson etc.). De asemenea, au fost atractive și exercițiile care s-au axat pe crearea de produse proprii: *O geantă cu aplicații* sau *Un borcan cu vise*.

Așadar, acest *Jurnal* a devenit și o formă de dialog între bibliotecarii-formatori, bibliotecarii-editori, bibliotecarii-dezvoltatori de aplicații IT, bibliotecarii-exploratori etc. Într-un spirit de echipă, cu multă atenție, ei au elaborat fiecare detaliu, fiecare pas pe care trebuie să-l facă utilizatorul în acest proces de lectură, descoperire și creație. Echipa implicată în elaborarea acestui *Jurnal* a fost, cu siguranță, una excelentă prin cunoașterea rolului educativ pe care îl deține educatorul, profesorul, prin înțelegerea caracterului practic al unei profesii. O simbioză a acestor aspecte le poate avea astăzi, în mod ireproșabil, bibliotecarul modern, faptul care a fost demonstrat de acei 125 de bibliotecari ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” implicați în *Provocarea verii*, ediția 2019.